

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział 1. Rozwój poznawczy (oprac. <i>Janusz Trempała</i>)	13
1.1. Zmiany w poziomie zdolności poznawczych	13
1.1.1. Zmiany w ogólnym poziomie inteligencji	14
1.1.2. Przekształcenia struktury zdolności	17
1.2. Przekształcanie się sposobów myślenia	21
1.2.1. Rozwój poznawczy w ujęciu Piageta	21
1.2.2. Rozwój postformalnych sposobów myślenia	24
1.3. Przekształcenia rozwojowe w procesach przetwarzania informacji	30
1.3.1. Spostrzeganie i uwaga	31
1.3.2. Pamięć	32
1.3.3. Szybkość przetwarzania informacji	37
1.4. Podsumowanie	39
Rozdział 2. Rozwój emocjonalny (oprac. <i>Helena Hurme</i> ; tłum. <i>Paweł Izdebski</i>)	45
2.1. Emocje jako obszar badań w psychologii rozwoju człowieka	45
2.1.1. Pojęcie emocji	46
2.1.2. Czynniki wywołujące emocje	46
2.2. Poglądy na temat natury emocji	48
2.2.1. Teoria emocji osobnych	49
2.2.2. Poglądy konstruktywistów społecznych	50
2.2.3. Podejście poznawcze	50
2.2.4. Podejście funkcjonalistyczno-organizacyjne	52
2.2.5. Próba integracji: koncepcja poznawczo-rozwojowa Fischera	53
2.3. Emocje w ciągu życia człowieka	54
2.3.1. Wczesne dzieciństwo	54
2.3.2. Okres średniego i późnego dzieciństwa	58
2.3.3. Adolescencja	60
2.3.4. Emocje w dorosłości i okresie starzenia się	62
2.4. Podsumowanie	65

Rozdział 3. Rozwój społeczny	
(oprac. <i>Stanisław Kowalik</i>)	71
3.1. Sposoby pojmowania rozwoju społecznego	71
3.2. Rozwój społeczny jako ciąg zmian osobowościowych	74
3.2.1. Teoretyczne modele społecznego rozwoju człowieka	75
3.2.2. Przełomy życiowe ukierunkowujące przebieg socjalizacji człowieka	81
3.3. Rozwój społeczny człowieka jako spełnienie zapotrzebowania cywilizacyjnego	87
3.3.1. Przebieg społecznego rozwoju człowieka w świetle danych antropogenetycznych	88
3.3.2. Rozwój społeczny jako przygotowanie do pełnego uczestnictwa w życiu zbiorowym	93
3.4. Rozwój społeczny jako tworzenie nowych relacji interpersonalnych	99
3.5. Podsumowanie	100
Rozdział 4. Rozwój moralny	
(oprac. <i>Janusz Trempała i Dorota Czyżowska</i>)	106
4.1. Sposoby pojmowania rozwoju moralnego	107
4.2. Mechanizmy rozwoju moralnego	108
4.2.1. Psychoanalityczna koncepcja rozwoju moralnego	108
4.2.2. Rozwój moralny jako wynik uczenia się	110
4.2.3. Poznawczo-rozwojowa koncepcja rozwoju moralnego	113
4.3. Rozwój moralny w ciągu życia	117
4.3.1. Uniwersalność stadiów rozwoju moralnego	117
4.3.2. Związek rozwoju moralnego z rozwojem poznawczym	120
4.3.3. Myślenie a działanie moralne	122
4.4. Podsumowanie	125
Rozdział 5. Rozwój osobowości	
(oprac. <i>Piotr Oleś</i>)	131
5.1. Poziom cech: struktura osobowości	132
5.1.1. Genetyka behawioralna	132
5.1.2. Teoria cech	134
5.1.3. Rozwój typów osobowości	136
5.2. Poziom charakterystycznego stylu adaptacji: potrzeby, dążenia i wartości	139
5.2.1. Podejście psychodynamiczne	139
5.2.2. Socjobiologia i teoria opanowania trwogi	147
5.2.3. Podejście poznawcze	149
5.2.4. Podejście humanistyczne	159
5.3. Poziom tożsamości: tworzenie znaczeń, nadawanie sensu	163
5.3.1. Znaczenie wczesnych doświadczeń: tworzenie celów i powstawanie skryptu	164
5.3.2. „Ja” podmiotowe i tworzenie systemu znaczeń osobistych	166
5.3.3. Koncepcja narracyjnej tożsamości D. McAdamsa	168
5.3.4. Psychologia egzystencjalna	170
5.4. Podsumowanie	171
Rozdział 6. Różnice indywidualne w rozwoju psychicznym	
(oprac. <i>Anna Matczak</i>)	178
6.1. Różnice indywidualne a różnice rozwojowe	178
6.2. Mechanizmy powstawania różnic indywidualnych w rozwoju	181
6.3. Zdolności	184
6.3.1. Podstawowe pojęcia i rozróżnienia	184
6.3.2. Rozwój zdolności	186
6.3.3. Źródła różnic indywidualnych	187
6.3.4. Uwagi końcowe	192

6.4. Temperament	192
6.4.1. Cechy temperamentu	192
6.4.2. Temperamentalne determinanty aktywności	196
6.5. Podsumowanie	202
Indeks osób	207